

ՍՈՒՐԲ ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԷՆ

COVID-19 ԿԱՄ ՔՈՐՈՆԱ ԺԱՀՐԸ ԵՒ ԱՆՈՐ ՀԵՏԵՒԱՆՔՆԵՐԸ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՄԷՋ

Քորոնա ժահրին ստեղծած իրավիճակին պատճառով Մարտ 12-էն սկսեալ մասամբ զանց առնուեցան Մայրավանքին մէջ կատարուող Մեծ Պահոց հսկումները, ամենօրեայ ժամերգութիւններն ու Պատարագները:

ԳԱՏԱԲՈՐԱՅ ԿԻՐԱԿԻ.- Մարտ 29-ը, Մեծ Պահոց Հինգերորդ Կիրակին էր, Դատաւորաց Կիրակին, որ իր անունը ստացած է Քրիստոսի պատմած «Անիրաւ Դատաւորի» առակէն (Ղուկաս 18:1-8): Մեծ Պահոց ծոմապահութեանն առընթեր, այս Կիրակին յատկապէս կը շեշտուի աղօթքի շրջան ըլլալու պարագան, քանի որ տեւապէս, առանց ձանձրոյթի աղօթել եւ աղօթքի մէջ գոհութեամբ արթուն մնալ թելադրուած է մեզի (Կողոսսացիս 4:2): Կը շեշտուի մեր Երկնաւոր Հօր բարի կամեցողութիւնը, որ միշտ բարի պարգեւներ կը բաշխէ հաւատքով իրեն դիմող հոգեւոր զաւակներուն (Մատթէոս 7:11): Հետեւաբար, ըստ աւանդութեան, տօնի նախօրէին Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութիւնը «Հրաշափառ»-ով մուտք կը գործէ Ս. Յարութեան տաճար: Սակայն Քորոնա ժահրի պատճառով, քանի որ Իսրայէլեան կառավարութեան կողմէ փակուած էր Ս. Յարութեան տաճարի դուռը՝ Դատաւորի Կիրակին նուիրուած «Հրաշափառ»-ը տեղի չունեցաւ, փոխարէն Ս. Յարութեան տաճարի գաւիթին մէջ գտնուող Հայոց Ս. Յովհաննէս Աւետարանչի մատրան առջեւ փոքրաթիւ միաբան հայրերու մասնակցութեամբ կատարուեցաւ Երեկոյեան ժամերգութիւն եւ նախատօնակ:

Յաջորդ օրը՝ Դատաւորաց Կիրակին, փոքրաթիւ միաբան հայրերու եւ սարկաւագներու մասնակցութեամբ Քրիստոսի Ս. Գերեզմանին վրայ մատուցուեցաւ դոնփակ Ս. Պատարագ: Միաբանութիւնս աղօթեց հայ ժողովուրդի, Սաղիմահայութեան եւ Միաբանութեան քաջառողջութեան համար, ինչպէս նաեւ այս օրերու արհաւիրքէն՝ Քորոնա ժահրէն եւ անոր վտանգներէն ազատելու համար: Պատարագեց եւ քարոզեց՝ Հոգեշնորհ Տ. Պարետ Ծ. Վարդապետ Երէցեան: Պատարագէն ետք կատարուեցաւ եռադարձ թափօր Քրիստոսի Ս. Գերեզմանին եւ Պատանատեղւոյն շուրջ:

ԾԱՂԿԱԶԱՐԴ.- Ինչպէս գիտենք, Քրիստոսի Ս. Յարութեան տօնը կանխող շաբաթը կը յատկանշուի Յիսուսի կեանքի՝ ընդհանրապէս տնօրինական եւ մարգարէութիւններու մէջ կանխատեսուած դէպքերով: Սրբազան դէպքերը կը սկսին աւելի վաղ՝ Կիրակի օրով, որ Յիսուսի Երուսաղէմ յաղթական մուտքի տօնն է: Այս տօնը կրօնական գրականութեան մէջ երբեմն կը յիշատակուի «Արմաւենեաց Կիրակի» անունով՝ թելադրուած աւետարաններու մէջ արմաւենիներու ճիւղերով Յիսուսը դիմաւորելու ակնարկութիւններէն, մեր մէջ այս տօնը Ծաղկազարդ կը կոչուի: Համաձայն հնաւանդ սովորութեան, Ծաղկազարդի տօնը մեծ հանդիսաւորութեամբ կը տօնախմբուի Ս. Յարութեան տաճարին մէջ: Սուրբ Պատարագը Հայոց Երկրորդ Գողգոթայի մէջ մատուցուելէ ետք Միաբանութիւնը Քրիստոսի Ս. Գերեզմանին շուրջ կը կատարէ եռադարձ թափօր, որու երրորդ դարձին կը կատարուի նաեւ «Անդաստան»-ի արարողութիւն, ապա Պատանատեղւոյն շուրջ դառնալէ ետք, Ս. Գերեզմանին առջեւ կ'ընթերցուի վերջին աւետարանը: Արարողութենէ ետք Միաբանութիւնը ոստիկանատան առջեւէն թափօրով եւ երգեցողութեամբ, արմաւենիի ճիւղեր ձեռքերնին կը բարձ-

րանան Պատրիարքարան, ուր Պատրիարք Սրբազան Հօր «Պահպանիչ»-ով կը վերջանան օրուան արարողութիւնները:

Նկատի առնելով վերոնշեալ արարողակարգը, Ս. Յարութեան տաճարի դուռը բանալու նպատակով իրաւատէր երեք համայնքներու հոգեւոր պետերը նամակ մը ղրկած են Իսրայէլի նախագահ Ռուվէն Ռիվլինի եւ վարչապետ՝ Նաթանիա հուրի: Քանի մը օր վերջ վսեմաշուք նախագահը կը թելադրէր արարողութիւնները կատարել դռնփակ, տասէն ոչ աւելի մարդոց մասնակցութեամբ: Ուստի՝ Ծաղկազարդի տօնակատարութիւնները նոյն հանգիստաւորութեամբ չկատարուեցան ինչ որ նախորդ տարիներուն էր:

Ծաղկազարդի Ս. Պատարագը փոխան Ս. Յարութեան տաճարին մէջ մատուցուելու, մատուցուեցաւ Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ՝ դռնփակ եւ փոքրաթիւ միաբան հայրերու մասնակցութեամբ: Ասկէ առաջ, ո՞վ տեսած էր Ծաղկազարդ մը առանց արմաւենիի ճիւղերու, այն ալ Մայրավանքին մէջ:

ԴՌՆԲԱՅԷՔ. Նոյն օրը երեկոյեան, Սրբոց Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ կատարուեցաւ Դռնբացէքի արարողութիւն: Հոգեգմայլ շարականներով, Սուրբ Գրային՝ միտք ու հոգի ստափեցնող հատուածներով զարդարուն այս արարողութիւնը կարծէք խորհրդաւոր նախամուտը ըլլայ, որ կ'ուղեկցէ դէպի Քրիստոսի չարշարանաց Աւագ Շաբաթը: Կը կոչուի Դռնբացէք, քանի որ դրան հետ կապուած է արարողութիւնը: Այն, որպէս կանոն կը կատարուի եկեղեցւոյ դրան առջեւ: Դուռը կամ վարագոյրը երկինքի Արքայութեան դրան խորհուրդն ունի, որմէ դուրս ժողովուրդը իր հոգեւորականներու շրթներով ներս՝ դէպի Արքայութիւն մտնելու արտօնութիւն կը խնդրէ: Արարողութեան ընթացքին վարագոյրի հակառակ կողմէն Պատրիարք Սրբազան Հայրը, կարծէք Աստուծային ձայնը խորհրդանշելով, հարց ու պատասխանի մէջ կը մտնէ «արտաքին աշխարհին մէջ» մնացած՝ վարագոյրի առջեւ ծունի եկած երեք հոգեւորականներու հետ, որ «Բա՛ց մեզ, Տէր» շարականով կը խնդրեն բանալ Արքայութեան դուռը:

Դռնբացէքի արարողութիւնը Երուսաղէմի մէջ ձեւաւորած է գեղեցիկ աւանդութիւն մը: Մեծ Պահոց Միջինքէն յետոյ, որ կը խորհրդանշէ Մեծ Պահոց կիսուիլը, Աւագ Խորանէն եւ քանի մը գլխաւոր խորաններէն զատ կը վարագուրուին նաեւ Սրբոց Յակոբեանց Մայր Տաճարի կողմնակի խորաններն ու պատկերները: Սաղիմահայ եւ ուխտաւոր ժողովուրդը նախապէս կ'արձանագրուին Սուրբ Աթոռոյս Լուսարարապետ Սրբազան Հօր քով, եւ կը յայտնեն իրենց փափաքը, թէ որ պատկերին վարագոյրը կ'ուզեն բանալ Դռնբացէքի արարողութեան ընթացքին: Արձանագրուելէ ետք իրենց սրտի նուիրատուութիւնը կ'ընեն Սուրբ Աթոռին: Դռնբացէքի արարողութեան ընթացքին Լուսարարապետ Սրբազան Հօր որոշմամբ, միաբան հայրերէն մին կ'ընթերցէ բոլոր արձանագրուածներուն անունները, եւ այն պատկերին կամ խորանին անունը, որուն վարագոյրը պիտի բանան անոնք:

Այս գեղեցիկ արարողութիւնը եւս այս տարի չկատարուեցաւ: Պատկերներու եւ խորաններու վարագոյրները բացին արարողութեան ներկայ միաբան հայրերը:

ԱԻԱԳ ՀԻՆԳՉԱՔԹԻ. Աւագ Հինգշաբթի օրն ընդհանրապէս Սուրբ Աթոռի մէջ ամենէն ծանրաբեռնուած օրերէն մէկն է: Այդ օրը, գրեթէ առաւօտէն մինչեւ կէս գիշեր արարողութիւններ կը կատարուին Մայրավանքի մէջ, Ս. Հրեշտակապետաց եկեղեցւոյ մէջ, Ս. Փրկչի մատրան առջեւ, իսկ երեկոյեան՝ Կարգ Խաւարման:

Այս տարի, Պատրիարք Սրբազան Հօր հրահանգով Աւագ Հինգշաբթի օրուան բոլոր արարողութիւնները, բացի Խաւարման կարգէն զանց առնուեցան: «Խաւարման գիշեր» կամ «Լալու գիշեր» կը կոչուի, քանի որ այդ օրը մարդկութիւնը, Յուդայի եւ հրեայ կրօնաւորներու կողմէ խաւարի իշխանէն՝ սատանայէն դրդուած, մահուան

առաջնորդեց իր Արարիչը, Աշխարհի Լոյսը՝ նախընտրելով ապրիլ խաւարի ու մեղքի մէջ, քան թէ լոյսի ու արդարութեան: Այդ գիշեր կը կարդացուին եօթ աւետարաններ, որոնք կը բովանդակեն Յիսուսի՝ Գեթսեմանի պարտէզին մէջ աղօթելը, մատնութիւնը, ձերբակալութիւնն ու քահանայապետին առջեւ տարուիլը, ծեծուիլը, անարգուիլը եւ Պետրոսի երեք անգամ ուրանալն ու զղջումը: «Փառք ի բարձունս»-ի ընթացքին կը մարուին եկեղեցւոյ բոլոր լոյսերը, կանթեղներն ու մոմերը, որ կը խորհրդանշէ Առաքեալներու իրենց Տէրը լքելն ու փախչիլը, իսկ Աւագ Խորանի մէջտեղ կախուած վառ կանթեղը կը խորհրդանշէ Քրիստոսը, որ առանձին եւ անօգնական մնացած էր: Ժամերգութեան վերջաւորութեան կ'երգուի «Խաչի քո Քրիստոս» շարականը, որու ընթացքին Պատրիարք Սրբազան Հայրը թափօր կը դառնայ եւ կը խնկարկէ եկեղեցին:

ԱՒԱԳ ՈՒՐԲԱԹ.- Աւագ Ուրբաթ, 17 Ապրիլին, Ս. Յարութեան տաճարի հայոց վերնամաստրան մէջ, տաճարի ծառայող միաբաններու մասնակցութեամբ կատարւեցաւ «Կարգ Ապաշխարութեան»-ը: Իսկ Սրբոց Յակոբեանց Մայր տաճարին մէջ, կէսօրէ ետք ժամը 3-ին, կատարուեցաւ «Կարգ Թաղման»: Աւագ Խորանին առջեւ խորհրդանշական ձեւով պատրաստուած Յիսուսի դագաղին կամ գերեզմանին առջեւ ծնկաչոք եւ արտասուալից երգուեցաւ «Սուրբ Աստուած... որ թաղեցար վասն մեր», ապա «Խաչի քո Քրիստոս» շարականի երգեցողութեան ընթացքին Լուսարարապետ Սրբազան Հայրը թափօր դարձաւ եւ խնկարկեց եկեղեցին:

ԱՒԱԳ ՇԱՐԱԹ.- Ճրագալոյցը Աւագ Շաբթուայ վերջին օրն է: Այդ օրը առաւօտեան, համաձայն Status Quo-ի, Ս. Յարութեան տաճարի դրան պատասխանատու՝ արաբ ընտանիքներու ներկայացուցիչները տաճարի բանալին կը բերեն Հայոց Վանք եւ կը յանձնեն Սուրբ Աթոռոյս Թարգմանին: Վերջինս ուխտաւոր եւ հաւատացեալ ժողովուրդի հետ միասին, թափօրով, Ս. Յարութեան տաճարին բանալին ի ձեռին բարձր պահած կը մեկնի Ս. Յարութեան տաճար եւ ի տես ժողովրդեան կը բանայ տաճարի դուռը:

Այս տարի Քորոնա ժահրին պատճառով չկային ուխտաւորներ, չկար հաւատացեալ ժողովուրդ: Թարգման Հայր Սուրբը մինակ, ուստիկաններու եւ Նուսէյպէ ընտանիքի ներկայացուցիչներուն հետ գացին Ս. Յարութեան տաճար: Թերեւս պատմութեան մէջ չէր եղած այսպիսի Աւագ Շաբաթ՝ Լոյսի օր: Տաճարի գաւիթը երբեք այսպէս պարապ չէր եղած: Թարգմանը տաճարի դուռը միշտ ծովածաւալ բազմութեան ներկայութեամբ բացած էր, սակայն աւաղ, այս տարի տաճարի դուռը, որն ապահովութեան համար կառավարութիւնը լուացած էր, բացուեցաւ արաբ պատասխանատուներու եւ քանի մը լուսանկարիչներու ներկայութեամբ: Աշխարհասփիւռ հաւատացեալ ժողովուրդը լուսահանութեան արարողութեան կը հետեւէր տունէն՝ հեռատեսիլով:

Այդ օրը Քրիստոսի Գերեզմանին շուրջը երբեք այդպէս պարապ չէր տեսնուած, սովորաբար այդպէս կ'ըլլար միայն երեկոյեան դուռը փակուելէն ետք, երբ տաճարէն ներս կը մնային միայն երեք իրաւատէր համայնքներու ծիսակատարներն ու ծառայող միաբանները, որոնք այժմ բժշկական բերանակապներով կը շրջէին: Յարութեան Լոյսն այդ օրը պիտի վառուէր խաղաղ մթնոլորտի մը մէջ՝ առանց արաբ քրիստոնեաներու ծափահարութիւններուն եւ գոռում-գոչիւններուն:

Հայոց երկրորդ մուտքը տեղի ունեցաւ ժամը 11-ին՝ 4 վարդապետներով: Ապա ժամը 1:30-ին Յունաց պատրիարքը սկսաւ Քրիստոսի Գերեզմանին շուրջ իր եռադարձ թափօրը դառնալ: Երրորդ դարձին անոր միացաւ նաեւ հայոց լուսահանը՝ նորընծայ Տ. Արքակ Աբղ. Սարուխանեան: Ժամը 2-ին տեղի ունեցաւ Լուսաւորեայի արարողութիւնը, որմէ անմիջապէս ետք, Լուսահան հայր սուրբի հանդիսապետութեամբ կատարուեցաւ հայոց եռադարձ թափօրը՝ Քրիստոսի Գերեզմանին շուրջ, սակայն քանի

մը վարդապետներու եւ ծառայող միաբաններու մասնակցութեամբ: Ապա Լուսահան հայր սուրբը շուրջառով, Յարութեան լոյսն ի ձեռին վերադարձաւ Մայրավանք: Վերադարձին Լուսահանը մինակ էր՝ առանց փէշակիրներու եւ լուսակիր ժառանգաւորներու: Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ Լուսարարապետ Սրբազան Հայրը դիմաւորեց Լուսահան հայր սուրբը, ապա Աւագ Խորանին առջեւ կարդաց Յարութեան Աւետարանը:

Իսկ Թարգման հայր սուրբը Լուսահանութենէն անմիջապէս յետոյ ինքնաշարժով փութաց դէպի Բեթղէհէմի սահման եւ Լոյսը փոխանցեց Ս. Ծննդեան տաճարի տեսչին: Ծրագալոյցի պատարագներ մատուցուեցան Ս. Յարութեան տաճարին մէջ, Ս. Հրեշտակապետաց եկեղեցւոյ եւ Ս. Փրկչի մատրան մէջ: Պատարագներու ընթացքին Սաղիմահայ ժողովուրդը եւ Ժառանգաւոր սաներ հաղորդուեցան Քրիստոսի յարուցեալ, կենդանարար եւ կենսատու մարմնին եւ արեան: Իսկ երեկոյեան Միաբանական ճաշարանին մէջ Լուսարարապետ Սրբազան Հայրը կատարեց Տնօրհնէքի արարողութիւն:

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՏԵԱՌՆ.- Քրիստոսի Ս. Յարութեան տօնին, կէս գիշերէն ետք, ժամը 3-ին Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութիւնը փոքրաթիւ միաբաններով մուտք գործեց Ս. Յարութեան տաճար: Սովորաբար այս մուտքը կը կատարուէր կէս գիշերէն ետք ժամը 2:30-ին, ապա հայոց վերնամատրան մէջ տեղի կ'ունենար Գիշերային եւ Առաւօտեան ժամերգութիւններ, ապա «Հարց»-ին միաբանութիւնը եւ ժառանգաւոր սաներ եռադարձ թափօր կը դառնային Քրիստոսի Ս. Գերեզմանին շուրջ: Թափօրի ընթացքին մեզի կը հետեւէին Ղպտիները եւ Ասորիները, որոնք Սուրբ Երկրին մէջ հայոց հետեւակներն են: Թափօրի երրորդ դարձին Ղպտիներու խորանին քով գորգ մը կը փռուի եւ կը դրուի եպիսկոպոսական աթոռ մը, եւ հոն կը կատարուի «Անդաստան», որմէ յետոյ թափօրը կը շարունակուի Պատանատեղւոյն շուրջ, ուր աւետարան կարդալէ ետք միաբանութիւնը կը շարունակէ իր երթը դէպի Սուրբ Գերեզման: Այնտեղ եւս կը կարդացուի աւետարան եւ լուսադէմին այդ արարողութիւնները կը վերջանան հայոց վերնամատրան մէջ:

Այս տարի դարձեալ Քորոնա ժահրին պատճառով այս արարողութիւնները չկատարուեցան: Սակայն արարողութիւններու չկատարուիլը, յաջորդ տարիներուն որեւէ կերպ պիտի չազդէ *Status Quo*-ին վրայ: Այս հարցին շուրջ բանակցութիւններ եւ համաձայնութիւններ եղած են իրաւատէր երեք համայնքներու միջեւ:

Համաձայն նախնական պայմանաւորուածութեան, քանի որ թափօր պիտի չկատարէինք, հետեւաբար Քրիստոսի Սուրբ Գերեզմանին առջեւ կատարեցինք Առաւօտեան ժամերգութիւն, ապա «Խաչի քո Քրիստոս» երգուեցաւ, որու ընթացքին հանդիսապէս հայր սուրբը թափօր դարձաւ եւ խնկարկեց Քրիստոսի Սուրբ Գերեզմանին շուրջը:

Առաւօտեան ժամը 6:30-ին տեղի ունեցաւ հայոց երկրորդ մուտքը՝ Լուսարարապետ Սրբազան Հօր հանդիսապետութեամբ: Գերեզմանին առջեւ կատարուեցաւ ճաշու ժամերգութիւն, ապա մատուցուեցաւ Զատիկուայ Սուրբ Պատարագը, տալով բոլորիս «աւետիս հրճման, Յարեաւ Յիսուս, յարեաւ Բանն Հօր ծոցածին, ցնծալի Որդի Սուրբ Կուսին...»: Արարողութիւնները վերջացան մեր տեսչարանին առջեւ, ապա միաբանութիւնը վերադարձաւ Մայրավանք:

Երեկոյեան մեծահանդէս «Անդաստան»-ը որ ըստ սովորութեան կը կատարուէր Պատրիարք Սրբազան Հօր նախագահութեամբ, Վանքի մեծ բակին մէջ՝ այս տարի չկատարուեցաւ:

Բ. ՕՐ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ: ՄԵՌ-ԵԼՈՅ.- Յարութեան տօնին յաջորդ օրը մեռելոց

է: Մեռելոցի պատարագը սովորաբար կը մատուցէ Պատրիարք Սրբազան Հայրը, որուն ընթացքին ուխտաւոր հաւատացեալ ժողովուրդը կը հաղորդուի: Պատարագէն ետք կը կատարուի սուրբերու մասունքներով թափօր, իսկ Պատրիարք Սրբազան Քրիստոսի խաչափայտի մասունքով կ'օրհնէ ժողովուրդին:

Այս տարի, քանի որ ուխտաւորներ չկային, մեռելոցի պատարագը մատուցուեցաւ դռնփակ եւ պատարագեց միաբան հայրերէն՝ Հոգեշնորհ Տ. Գէորգ Աբղ. Հայրապետեան, իսկ սուրբերու մասունքներով թափօրը չկատարուեցաւ:

ԱՊՐԻԼ 24. Հայոց Յեղասպանութեան 105-րդ տարելիցի ոգեկոչման արարողութիւնները եւս այս տարի կատարուեցան փոքրաթիւ Սաղիմահայերու եւ միութիւններու ներկայացուցիչներու մասնակցութեամբ: Ապրիլ 24-ին, առաւօտեան ժամը 10-ին, Սուրբ Երկրի բոլոր կողմերէն լսուեցան հայկական եկեղեցիներու զանգակներու դողանքները, որոնց ձայնակցեցան նաեւ միւս համայնքներու եկեղեցիներու զանգակները: Հայֆա քաղաքին մէջ, քրիստոնէական բոլոր համայնքները եւս զարկին իրենց եկեղեցիներու զանգերը՝ ի յարգանս Հայոց Յեղասպանութեան նահատակներուն: Ապա Պատրիարքութեան ժառանգաւորաց Վարժարանի պարտէզին մէջ գտնուող Հայոց Յեղասպանութեան նահատակներու յիշատակին նուիրուած յուշարձանին առջեւ «Հայր մեր» երգուեցաւ, որմէ ետք Պատրիարքութեան եւ միութիւններու անունով ծաղկեպսակներ զետեղուեցան յուշարձանին:

ԱԻԵՏՈՒՄՆ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ. Աւետումը քրիստոնէական տօն մըն է, որ նուիրուած է աւետարանական այն պատմութեան, երբ Գաբրիէլ Հրեշտակապետ կ'այցելէ Ս. Կոյս Մարիամին եւ կը յայտնէ մարդկութեան փրկութեան աւետիսը, որ անկէ պիտի ծնէր Աստուծոյ Որդին՝ Յիսուս Քրիստոսը: Տօնին առիթով 26 Ապրիլին, Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութիւնը հանդիսապետութեամբ Ս. Աթոռոյս Լուսարարապետ Սրբազան Հօր, փոքրաթիւ միաբաններով «Հրաշափառ»-ով մուտք գործեց Ս. Աստուածածնայ Տաճար, ուր Աստուածամօր Սուրբ Գերեզմանին վրայ մատուցուեցաւ սուրբ եւ անմահ Պատարագ: Արարողութեան ներկայ էին ութ միաբան հայրեր, հանդիսապետ Սրբազան Հայրը եւ երկու սպասարկու Սարկաւագներ:

ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՏՐԱՆ ԿԻՐԱԿԻ. Սուրբ Զատիկի յաջորդող երկրորդ կիրակին կը կոչուի Աշխարհամատրան կամ Կանաչ Կիրակի: Աշխարհամատրան Կիրակիին եկեղեցին կը տօնէ Յիսուս Քրիստոսի հաստատած ընդհանրական, մէկ միասնական եկեղեցւոյ տօնը: Տօնին օրը՝ Մայիս 3-ին, Սուրբ Աթոռոյս Լուսարարապետ Սրբազան Հօր հանդիսապետութեամբ Քրիստոսի Սուրբ Գերեզմանին վրայ մատուցուեցաւ դռնփակ Պատարագ: Արարողութիւնը տեղի ունեցաւ առանց հաւատացեալներու ներկայութեան: Օրուան «Անդաստան»-ը, որ ըստ սովորութեան կը կատարուէր Գերեզմանին առջեւ, այս տարի չկատարուեցաւ:

ՀԱՄԱՐԱՐԱՐԱՊԵՏ ՏԵԱՌՆ. 27 Մայիս, 2020-ին, Համբարձման տօնի նախօրէին, հանդիսապետութեամբ Ս. Աթոռոյս Լուսարարապետ՝ Գերաշնորհ Տ. Սեւան Արքեպիսկոպոս Ղարիպեանի Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութիւնը ինքնաշարժներով մեկնեց Զիթենեաց լեռ, ապա «Հռաշափառ»-ով մուտք գործեց Համբարձման սրբավայր, ուր Քրիստոսի ոտնահետքին երկրպագելէ ետք երգուեցաւ Համբարձման շարականը: Ժամը 14:30-ին կատարուեցաւ «Պղծեալ տաճար»-ի արարողութիւն, իսկ 15:30-ին երեկոյեան ժամերգութիւն եւ նախատօնակ: Քորոնա ժահրին ստեղծած իրավիճակին պատճառով այս տարի գիշերային Հսկումը եւ ժամերգութիւնները չկատարուեցան:

28 Մայիս, 2020-ին, Համբարձման տօնին, առաւօտեան ժամը 8-ին, հանդիսապետութեամբ Լուսարարապետ Սրբազան Հօր Միաբան Հայրեր մեկնեցան Զիթենեաց լեռ:

Հանդիսաւոր մուտքէն ետք, կատարուեցաւ Ճաշու ժամերգութիւն եւ մատուցուեցաւ Սուրբ Պատարագը: Քարոզէն ետք, 1441 թ.-ին Հայոց Հայրապետական աթոռի Սիսէն Սուրբ Էջմիածին փոխադրման տարեդարձին առիթով կատարուեցաւ «Հայրապետական մաղթանք»: Իսկ Պատարագի վերջաւորութեան Համբարձման սրբավայրին առջեւ կատարուեցաւ «Անդաստան»-ի օրհնութեան կարգ, ապա Միաբանութիւնը վերադարձաւ Մայրավանք:

ՀՈԳԵԳԱԼՈՒՍՏ.- Հոգեգալստեան տօնին, առաւօտեան ժամը 7-ին, Սրբոց Յակոբեանց Մայր տաճարին մէջ կատարուեցան Գիշերային, Առաւօտեան եւ Ճաշու ժամերգութիւններ: «Փառք ի բարձունս»-էն ետք կատարուեցաւ օրուան «Անդաստան»-ը: Ապա Աւագ խորանին վրայ մատուցուեցաւ Սուրբ եւ անմահ Պատարագ:

Նոյն օրը, կէսօրէ ետք ժամը 2:45-ին, հանդիսապետութեամբ Լուսարարապետ Սրբազան Հօր, Միաբանութիւնը գնաց Սիոնի Վերնատուն, ուր կատարուեցաւ Երեկոյեան ժամերգութիւն: Ապա Միաբանութիւնը եւ Ժառանգաւոր սաներ թափօրով այցելեցին Սուրբ Փրկչայ վանք, ուր կատարուեցաւ Հոգեհանգստեան կարգ՝ Սուրբ Աթոռոյս հանգուցեալ պատրիարքներու, լուսարարապետներու, միաբան հայրերու եւ երախտաւորներու հոգիներու հանգստութեան համար:

Հոգեգալստեան տօնով վերջ կը գտնեն Տէրունական տօները:

Աննախընթաց այս օրերուն պէտք է ընդունինք, որ կեանքը անկանխատեսելի է եւ յարափոփոխ, որուն կամայ թէ ակամայ պէտք է պատշաճինք: Միակ մնայունն ու յաւերժականը, մեր Տէրն ու Փրկիչ՝ Յիսուս Քրիստոսն է, որ «երէկ եւ այսօր նոյնն է յաւիտեան» (Եբր. 13.8):

Հետեւաբար, ամէն ժամանակ եւ մասնաւորաբար տագնապալից այս օրերուն, մեր մխիթարութիւնը, մեր զօրութիւնը եւ մեր խաղաղութիւնը պէտք է փնտռենք մեր Տիրոջ եւ Փրկչին մօտ, որպէսզի շուտով վերանայ այս Քորոնա կոշուող ախտը եւ մարդիկ վերադառնան իրենց բնականոն կեանքին:

ՆԵՐՍԵՍ ԱՔԵՂԱՅ ԱԼՈՅԵԱՆ

